

Predmet C-196/24 [Aucrinde]ⁱ

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

20. veljače 2024.

Sud koji je uputio zahtjev:

tribunal judiciaire de Chambéry (Francuska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

16. siječnja 2024.

Podnositelj zahtjeva:

xx

Druge stranke u postupku:

ww

yy

zz

vv

**TRIBUNAL JUDICIAIRE
DE CHAMBÉRY**
(Prvostupanjski redovni sud u Chambéryju, Francuska)
građansko vijeće

MOLBA ZA MEĐUNARODNU PRAVNU POMOĆ

[*omissis*]

RJEŠENJE [*omissis*]

[*omissis*]

ⁱ Naziv ovog predmeta je izmišljen. Ne odgovara stvarnom imenu nijedne stranke u postupku.

Uzimajući u obzir postupak koji se vodi pred tribunaleom civile di Genova
(Građanski sud u Genovi, Italija),

IZMEĐU:

PODNOŠITELJA ZAHTJEVA:

xx

[*omissis*]:

I:

DRUGIH STRANAKA U POSTUPKU

ww

[*omissis*]

yy

[*omissis*]

zz

[*omissis*]

vv

[*omissis*]

DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO

koje predstavlja **procuratore generale della Repubblica presso il tribunale di Genova** (državni odvjetnik pri Građanskom sudu u Genovi, Italija) [*omissis*]

PRIKAZ SPORA

- 1 XX, rođen u [*omissis*], s prebivalištem u [*omissis*], podnio je zahtjev tribunaleu civile di Genova (Građanski sud u Genovi, Italija) kojim traži da se utvrdi da je aa, koji je preminuo [*omissis*], njegov biološki otac, da se xx-u odobri korištenje očeva prezimena, da se nadležnom matičaru naloži da [upiše presudu koja će se donijeti] kada postane konačna [...], da [se naloži] vještačenje kojim [se utvrđuje] biološko srodstvo xx-a i to nakon ekshumacije tijela navodnog oca.
- 2 U skladu s ordinanzom istruttoria (rješenje o izvođenju dokaza) od 5. ožujka 2022., giudice istruttore del tribunale civile di Genova (istražni sudac Građanskog suda u Genovi) naložio je da se provede vještačenje krvi kako bi se utvrdilo ima li podnositelj zahtjeva ista genetska obilježja kao druge stranke u postupku, koje su aa-ova priznata djeca.

- 3 Druge stranke u postupku, aa-ova zakonita djeca, odbile su sudjelovati u vještačenju krvi te su zatražile da se ono provede nad aa-ovim tijelom na mjestu gdje leže njegovi posmrtni ostaci.
- 4 U skladu s ordinanzom istruttoria (rješenje o izvođenju dokaza) od 1[4.] travnja 2022., giudice istruttore del tribunale civile di Genova (istražni sudac Građanskog suda u Genovi) naložio je da se provede vještačenje krvi i imenovao je vještaka radi genetske usporedbe podnositelja zahtjeva xx i tijela navodnog oca aa nakon njegove ekshumacije, odgodio je vještačenje do [izvršenja] [molbi] za međunarodnu pravnu pomoć koje eventualno treba [uputiti] francuskom pravosudnom tijelu kako bi se ekshumacija provela u skladu s francuskim zakonodavstvom.
- 5 Tribunale civile di Genova (Građanski sud u Genovi) proslijedio je 18. studenoga 2022. tribunalu judiciaire de Chambéry (Prvostupanjski redovni sud u Chambéryju) zahtjev za međunarodnu uzajamnu pomoć u građanskom postupku koji je uključivao zahtjev za ekshumaciju aa-ova tijela, koji je rođen [omissis] u [omissis] i preminuo [omissis] u [omissis] te je pokopan u Francuskoj.
- 6 Zahtjev je podnesen u skladu s Uredbom (EU) 2020/1783 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2020. o suradnji između sudova država članica u izvođenju dokaza u građanskim ili trgovačkim stvarima.
- 7 [omissis]

OBRAZLOŽENJE ODLUKE

Uvodno pitanje o [mogućnosti] pokretanja prethodnog postupka

- 8 Člankom 267. UFEU-a određuje se: „Sud Europske unije nadležan je odlučivati o prethodnim pitanjima koja se tiču:

[omissis]”

- 9 „Nacionalni sudovi ovlaštene su obratiti se Sudu samo ako je pred njima u tijeku spor i ako trebaju odlučiti u okviru nekog postupka u kojem će se donijeti odluka koja ima svojstva sudske odluke.

Međutim, iako je točno da suradnja među sudovima država članica u izvođenju dokaza ne dovodi nužno do donošenja sudske odluke, saslušanje svjedoka pred sudom ipak je radnja koja se provodi u okviru sudske odluke. Pitanje snošenja troškova saslušanja dio je tog postupka. Stoga postoji izravna veza između prethodnog pitanja koje se odnosi na navedene troškove i obavljanje sudbene funkcije suda koji je uputio zahtjev” (presuda od 17. veljače 2011., Weryński, C-283/09, EU:C:2011:85 t. 44. i 45.).

- 10 U ovom slučaju, čak i ako sud koji upućuje zahtjev može odbiti izvršiti zahtjev za međunarodnu uzajamnu pomoć u građanskom postupku samo u ograničenim slučajevima (članak 12. i članak 16. Uredbe [2020/1783]), on nije samo tijelo izvršenja odluke koju je već donijelo tijelo podnositelj zahtjeva i treba donijeti sudsku odluku kako bi provjerio jesu li ispunjeni uvjeti iz prethodno navedene uredbe.
- 11 Provjera koja se traži od suda koji upućuje zahtjev ne može se kvalificirati kao isključivo formalna provjera s obzirom na tekst članka 12. Uredbe [2020/1783] u kojem se sudu primatelju zahtjeva nalaže da „izvršava zahtjev u skladu sa svojim nacionalnim pravom”.
- 12 Nadalje, iako se pred sudom koji upućuje zahtjev izravno ne vodi nikakav spor, ipak postoji spor između nekoliko stranaka u Italiji koji se vodi pred talijanskim sudom podnositeljem zahtjeva te se samim time taj spor, konkretnije jedan njegov dio, vodi pred francuskim sudom primateljem zahtjeva.
- 13 Stoga francuski sud treba smatrati sudom u smislu članka 267. UFEU-a.

1. Pravno pravilo koje se primjenjuje za izvršenje zahtjeva

- 14 Zahtjev tribunalea civile di Genova (Građanski sud u Genovi) podnesen je na temelju Uredbe [2020/1783].
- 15 [*omissis*]
- 16 [*omissis*]
- 17 [*omissis*]
- 18 [*omissis*]
- 19 [*omissis*]
- 20 [*omissis*]
- 21 [*omissis*]
- 22 [*omissis*]
- 23 [*omissis*]
- 24 [*omissis*]
- 25 [*omissis*]
- 26 Stoga je Uredba [2020/1783] [*omissis*] primjenjiva na zahtjeve za izvođenje dokaza koje je podnio sud države članice za dokaze [koji se nalaze] na državnom području druge države članice, osim Danske.

27 [omissis]

28 [omissis]

29 [omissis]

30 [omissis]

31 [omissis]

32 S obzirom na te elemente, treba primijeniti [omissis] Uredbu [2020/1783].

2. Zahtjev koji je podnio tribunale civile di Genova (Građanski sud u Genovi)

a) Dopuštenost zahtjeva

33 U članku 5. Uredbe [2020/1783] navode se [oblik i sadržaj zahtjeva].

[omissis]

34 [omissis], stoga je zahtjev dopušten.

b) Izričito odbijanje izvršenja zahtjeva

35 U Uredbi se taksativno navode slučajevi u kojima sud primatelj zahtjeva može odbiti izvršiti zahtjev. Naime, budući da je cilj Uredbe [2020/1783] koliko je moguće olakšati izvođenje dokaza u inozemstvu, slučajevi u kojima sudovi primatelji zahtjeva mogu odbiti izvršiti zahtjeve strogo su ograničeni.

36 [omissis] [U] članku 16. Uredbe [2020/1783] [navodi se:]

„Odbijanje izvršenja zahtjeva:

[omissis]

37 [omissis]

38 [omissis]

39 [omissis]

40 [omissis]

41 [omissis]

42 [omissis]

43 [omissis]

44 Stoga ne postoji nijedan razlog da se na temelju članka 16. Uredbe [2020/1783] odbije zahtjev koji je podnio tribunale civile di Genova (Građanski sud u Genovi).

c) *Relevantne odredbe nacionalnog prava i prava Unije o kojima je riječ*

1. Prva odredba prava Unije o kojoj je riječ

45 Člankom 12. stavkom 3. Uredbe [2020/1783] određuje se:

„Sud podnositelj zahtjeva može zatražiti da se zahtjev izvrši u skladu s posebnim postupkom predviđenim njegovim nacionalnim pravom, upotrebom obrasca A iz Priloga I. Sud primatelj zahtjeva izvršava zahtjev u skladu s tim posebnim postupkom, osim ako to ne bi bilo u skladu s njegovim nacionalnim pravom ili ako to ne može učiniti zbog velikih praktičnih poteškoća. Ako sud primatelj zahtjeva ne postupi u skladu s molbom da se zahtjev izvrši u skladu s posebnim postupkom zbog jednog od tih razloga, o tome obavješćuje sud podnositelja zahtjeva, upotrebom obrasca H iz Priloga I.”

46 Kako bi se zahtjev izvršio u skladu s posebnim postupkom, sud podnositelj zahtjeva treba ispuniti točku 12. obrasca A. U ovom slučaju, tribunale civile de Genova (Građanski sud u Genovi) nije ispunio točku 12. obrasca A i stoga nije potrebno dovoditi u pitanje usklađenost posebnog zahtjeva s nacionalnim pravom ili navoditi praktične poteškoće.

47 Suprotno tomu, u tom članku 12., [naslovljenom] „Opće odredbe o izvršenju zahtjeva”, [njegovim stavkom 2.] određuje se da „[s]ud primatelj zahtjeva izvršava zahtjev u skladu sa svojim nacionalnim pravom”.

48 Taj je članak gotovo istovjetan članku 10. Uredbe Vijeća br. 1206/2001 od 28. svibnja 2001. koja je stavljena izvan snage, a u kojem se određivalo da „2. *Zamoljeni sud izvršava zahtjev u skladu s pravom svoje države članice.*”

49 Međutim, u Praktičnom priručniku za primjenu uredbe o izvođenju dokaza, koji se odnosi na Uredbu (EZ) br. 1206/2001 od 28. svibnja 2001., u pogledu tog članka navodi se da sud primatelj zahtjeva može odbiti postupiti u skladu s tim zahtjevom ako oblik koji je predvidjela država članica suda podnositelja zahtjeva nije u skladu s pravom njegove države članice. **Može se smatrati da oblik nije u skladu s pravom države članice suda primatelja zahtjeva ako se protivi temeljnim načelima tog prava.**

50 Tribunal judiciaire de Chambéry (Prvostupanjski redovni sud u Chambéryju) postavlja prvo pitanje o tumačenju tog članka. Naime, iako se u članku 16. Uredbe taksativno navode slučajevi u kojima država članica može odbiti izvršiti zahtjev koji je podnijela druga država članica, čini se da se u članku 12. uvode novi slučajevi na temelju kojih je moguće odbiti postupiti u skladu s takvim zahtjevom.

51 Od Suda će se tražiti da tumači taj članak kako bi se nacionalnom sudu pojasnio njegov opseg: **omogućuje li taj članak nacionalnom sudu da odbije primijeniti**

Uredbu i da [odbije] postupiti u skladu sa zahtjevom jer oblik zahtjeva nije u skladu s temeljnim načelima nacionalnog prava države primateljice zahtjeva?

- 52 Nadalje, u slučaju potvrdnog odgovora na to pitanje, u ovom se slučaju postavlja pitanje neusklađenosti oblika zahtjeva s temeljnim načelima francuskog nacionalnog prava i određenim člancima Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja).

2. Nacionalna odredba o kojoj je riječ

- 53 Naime, u članku 16-11. Codea civil (Građanski zakonik), koji je bio na snazi 21. svibnja 2023., određuje se:

„Identifikacija osobe s pomoću genetskog otiska može se tražiti samo:

1. u okviru istražnih mjera ili mjera izvođenja dokaza koje se provode tijekom sudskog postupka;

[omissis]

U građanskim stvarima ta se identifikacija može tražiti samo prilikom izvršenja mjere izvođenja dokaza koju je naložio sud kojem je podnesena tužba kojom se nastoji utvrditi ili osporiti srodstvo ili se pak traži stjecanje ili ukidanje subvencija. Zainteresirana osoba mora dati prethodnu i izričitu suglasnost. Ako osoba za vrijeme života nije dala izričitu suglasnost, identifikacija s pomoću genetskog otiska ne može se provesti nakon njezine smrti.”

- 54 Stoga je u francuskom pravu ekshumacija tijela radi utvrđivanja srodstva moguća samo ako je zainteresirana osoba dala izričitu suglasnost za vrijeme života.

3. Relevantna nacionalna i međunarodna sudska praksa

- 55 Cour de cassation (Kasacijski sud, Francuska) uputio je 6. srpnja 2011. pitanje Conseilu constitutionnel (Ustavno vijeće, Francuska) o sustavu genetskog *post mortem* vještačenja (Odluka br. 2011-173 QPC od 30. rujna 2011., <https://www.conseil-constitutionnel.fr/decision/2011/2011173QPC.htm>). Konkretnije, od njega je tražio da odluči o usklađenosti članka 16-11. drugog stavka Građanskog zakonika s načelom poštovanja prava na privatni i obiteljski život koje se jamči francuskim Ustavom.

- 56 Conseil constitutionnel (Ustavno vijeće) smatrao je da pretpostavka prema kojoj preminule osobe nisu dale suglasnost za genetsko vještačenje predstavlja prepreku koju je zakonodavac svojevrijem utvrdio kako bi osigurao poštovanje preminulih osoba sprečavanjem neopravdanih ekshumacija:

„Zakonodavac je, time što je odredio da se pretpostavlja da preminule osobe nisu dale suglasnost za identifikaciju s pomoću genetskog otiska, namjeravao spriječiti

ekshumacije kako bi se osiguralo poštovanje preminulih osoba; nije na Conseilu constitutionnel (Ustavno vijeće) da ocjenu zakonodavca o uzimanju u obzir, u tom području, poštovanja ljudskog tijela zamijeni vlastitom ocjenom; slijedom toga, treba odbiti prigovore koji se temelje na povredi poštovanja privatnog života i prava na vođenje normalnog obiteljskog života.

57 To se stajalište protivi sudskoj praksi Europskog suda za ljudska prava koji je u presudi od 13. srpnja 2006., Jäggi protiv Švicarske (zahtjev br. 58757/00), odlučio da, s obzirom na okolnosti slučaja, DNK analizom koja je uključivala ekshumaciju nije ugrožena privatnost preminule osobe niti je povrijeđeno njezino tijelo, nego je nanesena neproporcionalna šteta pravu osobe u dobi od 70 godina da sazna svoje podrijetlo i je li preminula osoba njezin roditelj time što je odbijena ekshumacija tijela kako bi se provelo genetsko vještačenje.

58 Europski sud za ljudska prava u više je navrata ponovio svoje stajalište, osobito u presudi Pascaud protiv Francuske od 16. lipnja 2011. (zahtjev br. 19535/08):

„59. [...] Sud smatra da je pravo na identitet, iz kojeg proizlazi pravo na poznavanje i saznavanje svojeg podrijetla, sastavni dio pojma privatnosti. U takvom se slučaju nalaže još detaljnije ispitivanje kako bi se odvagali postojeći interesi.

60. U ovom slučaju Sud treba ispitati je li uspostavljena pravedna ravnoteža prilikom odvagivanja suprotstavljenih interesa, odnosno, s jedne strane, tužiteljeva prava da sazna svoje podrijetlo i, s druge strane, prava trećih strana da se ne podvrgnu DNK testiranju i općeg interesa za zaštitu pravne sigurnosti. [...]

64. Međutim, Sud smatra da zaštita interesa navodnog oca ne može sama po sebi biti dovoljan argument kako bi se tužitelju oduzela prava s obzirom na članak 8. Konvencije.

65. Naime, time što je otkazao genetsko post mortem vještačenje te odbio priznati i utvrditi biološko očinstvo tužitelja, cour d'appel (Žalbeni sud) pridao je veću važnost pravima i interesima navodnog oca nego tužiteljevu pravu da sazna svoje podrijetlo i da mu se ono prizna, što je pravo koje ni u kojem slučaju ne prestaje s godinama, upravo suprotno (prethodno navedena presuda Jäggi, točka 40.).”

59 Iz tih različitih odluka proizlazi razlika između stajališta Conseilu constitutionnel (Ustavno vijeće) koji smatra da je članak 16-11. drugi stavak Građanskog zakonika, kojim se mogućnost identifikacije s pomoću *post mortem* genetskog otiska uvjetuje time da je preminula osoba dala izričitu suglasnost za vrijeme života, u skladu s francuskim Ustavom i stajališta Europskog suda za ljudska prava, koji pak smatra da primjena tog članka i naknadno odbijanje da se odobri takva identifikacija mogu predstavljati povredu članka 8. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

- 60 Nakon prethodno navedenih odluka, to je pitanje razmotrio i Cour de cassation (Kasacijski sud, Francuska):

„U skladu s pobijanom presudom, M.-a[omissis], rođenog [omissis], majka [omissis] je priznala prije njegova rođenja, a [omissis] dana [omissis], što je ozakonjeno njihovim naknadnim brakom; nakon što su mu oni otkrili da je njegov otac zapravo [omissis], koji je preminuo [omissis], on je dana [omissis] tribunalu de grande instance (Okružni sud, Francuska) podnio zahtjev za odobrenje ekshumacije tijela te osobe radi genetskog vještačenja.

Cour d'appel (Žalbeni sud) povrijedio je prethodno navedene tekstove time što je odlučio o meritumu zahtjeva iako je po službenoj dužnosti trebao istaknuti zapreku vođenju postupka koja se temelji na izostanku uključenosti pravnih sljednika u postupak [omissis]” (Cour de cassation (Kasacijski sud), prvo građansko vijeće, 13. studenoga 2014., br. 13-21-0 18).

- 61 U dijelu pravne teorije utvrdilo se da se tom presudom uspostavio način *praeter legem* s obzirom na članak 8. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda kako bi se zaobišla neusklađenost članka 16-11. Građanskog zakonika prilikom njegove konkretne primjene. Međutim, Cour de cassation (Kasacijski sud) nije odgovorio o meritumu jer je postavljeno pitanje postupovne prirode (nedopuštenost tužbe jer nasljednici nisu bili uključeni u postupak). Jedan autor iz toga zaključuje da je obveza uključivanja pravnih sljednika u postupak isključivo postupovna obveza kako bi se osiguralo poštovanje kontradiktornosti, a ne kao obiteljska zamjena za suglasnost preminule osobe. [omissis]
- 62 Usto, rješenje se ne može primijeniti na slučaj o kojem odlučuje sud koji upućuje zahtjev. Cour de cassation (Kasacijski sud) u svojoj presudi pojašnjava da je u ovom slučaju riječ o tužbi za utvrđenje osobnog stanja (tužba podnesena radi saznanja svojeg podrijetla koja ni na koji način ne utječe na građansko osobno stanje podnositelja zahtjeva i nema nikakve pravne posljedice):
- „Dopuštenost tužbe radi priznavanja genetskog podrijetla na temelju vještačenja, kada je potrebna ekshumacija, ovisi o uključenosti pravnih sljednika preminule osobe u postupak; kad je riječ o osobnim stanjima, zapreke vođenju postupka imaju prirodu pravila javnog poretka.”*
- 63 Međutim, u zahtjevu koji je proslijeđen sudu koji upućuje zahtjev nije riječ o tužbi za utvrđenje osobnog stanja, nego o pribavljanju dokaza u okviru tužbe podnesene radi utvrđivanja srodstva podnositelja zahtjeva.
- 64 Naime, iz zaključaka iznesenih [u ime] xx-a proizlazi da „XX ima pravo, u skladu s člankom 270. Građanskog zakonika, znati istinu i saznati svoje podrijetlo, i to uz preuzimanje svih obveza i odgovornosti koje će uključivati pravno priznavanje očinstva aa-a”.
- 65 Stoga se ne primjenjuje analiza Coura de cassation (Kasacijski sud), na temelju koje je samo potrebno uključiti nasljednike u postupak kako bi se zaobišao

članak 16-11. Građanskog zakonika, i ona ni u kojem slučaju nije zadovoljavajuća za prvostupanjske sudove jer može dovesti do pravne nesigurnosti.

66 *In fine*, na temelju analize treba istaknuti da je zahtjev tribunalea civile di Genova (Građanski sud u Genovi) protivan članku 16-11. Građanskog zakonika koji prilikom svoje primjene može sam po sebi biti protivan članku 8. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Potrebno je dodatno produbiti analizu.

67 Naime, Europska unija štiti i temeljna prava zahvaljujući Povelji [*omissis*].

68 Stoga valja utvrditi je li članak 16-11. Građanskog zakonika protivan Povelji, u kojem bi slučaju tribunal judiciaire de Chambéry (Prvostupanjski redovni sud u Chambéryju), prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda Europske unije, trebao s potpunosti izuzeti iz primjene članak 16-11. Građanskog zakonika.

4. Druge relevantne odredbe prava Unije o kojima je riječ

69 Člankom 6. UEU-a određuje se:

„1. *Unija priznaje prava, slobode i načela određena Poveljom Europske unije o temeljnim pravima od 7. prosinca 2000., kako je prilagođena u Strasbourgu 12. prosinca 2007., koja ima istu pravnu snagu kao Ugovori.*

Odredbama Povelje ni na koji se način ne proširuju nadležnosti Unije kako su utvrđene u Ugovorima.

Prava, slobode i načela Povelje tumače se u skladu s općim odredbama glave VII. Povelje kojima se uređuje njezino tumačenje i primjena, uzimajući u obzir objašnjenja iz Povelje kojima se određuju izvori tih odredaba.

2. *Unija pristupa Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. To pristupanje ne utječe na nadležnosti Unije kako su utvrđene u Ugovorima.*

70 **3. *Temeljna prava, kako su zajamčena Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i kako proizlaze iz ustavnih tradicija zajedničkih državama članicama, čine opća načela prava Unije.***”

71 Naime, na ovaj se slučaj mogu primijeniti dva članka Povelje: s jedne strane, članak 1. kojim se jamči poštovanje ljudskog dostojanstva i, slijedom toga, poštovanje preminulih osoba i, s druge strane, članak 7. kojim se svakoj osobi priznaje pravo na poštovanje privatnog života i koji je pandan članku 8. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

72 U člancima 51. i 52. Povelje navodi se:

„Odredbe ove Povelje odnose se na institucije, tijela, urede i agencije Unije, uz poštovanje načela supsidijarnosti, te na države članice samo kada provode pravo Unije. Oni stoga moraju poštovati prava i držati se načela te promicati njihovu primjenu u skladu sa svojim ovlastima [...].

Svako ograničenje pri ostvarivanju prava i sloboda priznatih ovom Poveljom mora biti predviđeno zakonom i mora poštovati bit tih prava i sloboda. Podložno načelu proporcionalnosti, ograničenja su moguća samo ako su potrebna i ako zaista odgovaraju ciljevima od općeg interesa koje priznaje Unija ili potrebi zaštite prava i sloboda drugih osoba.

2. Prava priznata ovom Poveljom i koja su predviđena u Ugovorima ostvaruju se pod uvjetima i u granicama određenima tim Ugovorima.

3. U onoj mjeri u kojoj ova Povelja sadrži prava koja odgovaraju pravima zajamčenima Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, značenje i opseg primjene tih prava jednaki su onima iz spomenute Konvencije. Ova odredba ne sprječava pravo Unije da pruži širu zaštitu.”

73 „Kako bi se osigurala usklađenost s pravom Konvencije, člankom 52. stavkom 3. Povelje predviđa se mehanizam koji se sastoji od dvije faze. **Sud Unije najprije treba utvrditi takozvana odgovarajuća prava, odnosno prava koja se istodobno jamče Poveljom i Konvencijom.**

Jednom kad se utvrdi podudarnost između Povelje Europske unije o temeljnim pravima i Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, Sud zatim treba pravu zajamčenom Poveljom dodijeliti isti smisao i opseg kao i pravu koje se dodjeljuje Konvencijom, osim ako odluči pružiti 'širu zaštitu'. Odnosno, njegovo tumačenje treba uskladiti s tumačenjem Europskog suda za ljudska prava, osim ako ne prekoračuje standard Konvencije, što je i dalje rijetkost.” (Lexis Nexis, svezak 160., Povelja Europske unije o temeljnim pravima)

74 U skladu s tim odredbama, nacionalni sud treba uključiti Povelju u svoje razmatranje samo kada je nacionalni akt o kojem je riječ obuhvaćen materijalnim područjem primjene prava Unije.

75 [omissis]

76 U ovom je slučaju izravno riječ o materijalnom pravu Unije jer je ova odluka donesena u skladu s Uredbom 2020/1783.

77 Stoga je jasno da postoji veza između situacije o kojoj je riječ i pravnog poretka Unije, zbog koje sud treba primijeniti Povelju, osobito njezine članke 1. i 7.

78 Naime, u članku 1. određuje se da je „[l]judsko dostojanstvo [...] nepovredivo. Ono se mora poštovati i štiti.” Riječ je o ključnom načelu koje se primjenjuje *post mortem* i kojem se stoga u ovom slučaju, ovisno o njegovu tumačenju koje se

utvrdi i opsegu koji mu se dodijeli, može protiviti ekshumacija tijela preminule osobe.

- 79 Suprotno tomu, pravo na poštovanje privatnog života koje se jamči člankom 7. Povelje ide u prilog takvoj ekshumaciji. Naime, s obzirom na to da je članak 7. Povelje pandan članku 8. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, treba ga tumačiti s obzirom na sudsku praksu Europskog suda za ljudska prava. Naime, taj sud iz prava na poštovanje privatnog života izvodi pravo svake osobe da sazna svoje podrijetlo, ovisno o slučaju, provođenjem ekshumacije preminule osobe, koja je navodni roditelj.
- 80 *In fine*, sud koji upućuje zahtjev treba utvrditi treba li primijeniti članak 16-11. Građanskog zakonika kako bi se odbila izvršiti molba za međunarodnu pravnu pomoć koju je zatražila druga država članica u okviru Uredbe o izvođenju dokaza ili taj članak treba izuzeti iz primjene.
- 81 Naime, kako bi sud odlučio treba li članak 16-11. Građanskog zakonika primijeniti ili izuzeti iz primjene, treba utvrditi je li ta odredba protivna članku 7. Povelje ili, naprotiv, ograničenje propisano člankom 16-11. Građanskog zakonika stvarno odgovara ciljevima od općeg interesa koje priznaje Unija ili potrebi zaštite prava i sloboda drugih osoba, osobito poštovanju ljudskog dostojanstva koje je zajamčeno člankom 1. Povelje.
- 82 Kako bi odlučio o sporu koji se pred njim vodi, nacionalnom je sudu potrebno pojašnjenje Suda kako bi znao ima li pravo poznavanja i saznavanja svojeg podrijetla, koje je zajamčeno člankom 7. Povelje, prednost ili može imati prednost pred pravom preminulih osoba da ih se ne podvrgne DNK testiranju, ako tijekom života nisu dale izričitu suglasnost za to, što je pravo koje se može zajamčiti načelom poštovanja ljudskog dostojanstva iz članka 1. Povelje.

Naime, odgovor na to pitanje podrazumijeva tumačenje članaka 1. i 7. Povelje, što [nije] u nadležnosti suda koji upućuje zahtjev, nego Suda Europske unije.

- 83 U skladu s člankom 267. UFEU-a:

„Sud Europske unije nadležan je odlučivati o prethodnim pitanjima koja se tiču:

(a) [omissis]

(b) *valjanosti i tumačenja akata institucija, tijelâ, uredâ ili agencija Unije. [...]*

[omissis]

- 84 *Ako se takvo pitanje pojavi u predmetu koji je u tijeku pred sudom neke države članice, protiv čijih odluka prema nacionalnom pravu nema pravnog lijeka, taj je sud dužan uputiti to pitanje Sudu.*

[omissis]”

- 85 [omissis]
- 86 [omissis] Uredbom [2020/1783] [omissis] ne predviđa se nikakav pravni lijek kada sud države primateljice zahtjeva odbije izvršiti zahtjev za izvođenje dokaza države podnositeljice zahtjeva. [omissis]
- 87 Budući da se protiv [njegove] odluke ne može podnijeti nikakav pravni lijek, sud koji upućuje zahtjev prije donošenja odluke stoga treba uputiti Sudu Europske unije prethodno pitanje. [Tumačenje] Suda u ovom je slučaju još važnije jer je pitanje novo, Sud još nije odlučivao o tumačenju Uredbe 2020/1783 [omissis] i o usklađenosti njezine konkretne primjene s Poveljom.

S obzirom na sve te elemente, postupak se prekida dok Sud ne donese [odluku].

3. Prethodna pitanja upućena Sudu

- 88 Sud koji upućuje zahtjev Sudu upućuje dva pitanja:
- 89 [omissis] [tekst prvog pitanja]
- 90 [omissis] Sud koji upućuje zahtjev smatra da su slučajevi odbijanja primjene Uredbe 2020/1783 taksativno navedeni u članku 16. i da članak 12. ne bi trebao poslužiti kao zaobilazni način da se odbije primjena Uredbe.
- Ipak, u tom slučaju ne postoji nikakva zaštita od zahtjeva čiji oblici ne poštuju standarde prava Europske unije.
- 91 2. [omissis] [tekst drugog pitanja]
- 92 Stoga sud koji upućuje zahtjev traži od Suda da protumači članak 1. (pravo na dostojanstvo) i članak 7. (pravo na poštovanje privatnog života) Povelje te odredi njihov odnos kako bi se utvrdilo dovodi li takva primjena Uredbe do povrede Povelje.
- 93 O odgovoru Suda ovisi usklađenost članka 16-11. Građanskog zakonika s pravom Europske unije i mogućnost suda da prihvati zahtjev za izvođenje dokaza koji je podnio tribunale civile di Genova (Građanski sud u Genovi).
- 94 [omissis] S obzirom na članak 52. Povelje, u dijelu u kojem se navodi da „[u] onoj mjeri u kojoj ova Povelja sadrži prava koja odgovaraju pravima zajamčenima Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, značenje i opseg primjene tih prava jednaki su onima iz spomenute Konvencije” i presude koje je Europski sud za ljudska prava donio u sličnim predmetima, sud koji upućuje zahtjev smatra da bi se članak 16-11. Građanskog zakonika mogao proglasiti protivnim pravu Unije i izuzeti iz primjene na temelju članka 7. Povelje (pravo na poštovanje privatnog života).

95 Međutim, odluke Conseil constitutionnel (Ustavno vijeće) i Cour de cassation (Kasacijski sud), koje su donesene nakon presuda Europskog suda za ljudska prava, dovode u pitanje tu analizu jer se njima daje prednost poštovanju ljudskog dostojanstva te je zbog toga nužno od Suda Europske unije zatražiti tumačenje članaka 1. i 7. Povelje.

SLIJEDOM NAVEDENOG,

96 [*omissis*]

97 Sudu Europske unije **UPUĆUJU SE** sljedeća pitanja:

98 1. Omogućuje li se člankom 12. Uredbe (EU) 2020/1783 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2020. o suradnji između sudova država članica u izvođenju dokaza u građanskim ili trgovačkim stvarima nacionalnom sudu da odbije primijeniti uredbu o kojoj je riječ i postupi u skladu sa zahtjevom države podnositeljice zahtjeva jer je oblik zahtjeva protivan temeljnim načelima nacionalnog prava države primateljice zahtjeva i osobito članku 16-11. njezina Građanskog zakonika?

99 2. Ako se primjena članka 12. Uredbe (EU) 2020/1783 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2020. o suradnji između sudova država članica u izvođenju dokaza u građanskim ili trgovačkim stvarima provede ne uzimajući u obzir nacionalno pravo, kako treba tumačiti članak 1. (pravo na dostojanstvo) i članak 7. (pravo na poštovanje privatnog života) Povelje o temeljnim pravima i na koji način treba odrediti njihov odnos u svrhu utvrđivanja dovodi li takva primjena uredbe do povrede Povelje o temeljnim pravima?

100 [*omissis*]

101 [*omissis*]

102 **NAPOMINJE SE** da stranke u sporu žele da se zaštiti njihov identitet.

103 [*omissis*]